

“Testament”

Tudor Arghezi

Considerat de Nicolae Manolescu “un poet-orchestră”, Tudor Arghezi se manifestă în peisajul literar românesc interbelic prin complexitatea creației și viziunea sa inedită. Primul volum arghezian de poezii “**Cuvinte potrivite**” se deschide cu o artă poetică, dezvăluind viziunea modernistă prin luciditatea actului creator. Poezia “**Testament**”, apărută în anul **1927**, exprimă viziunea poetului asupra originilor creației, a relației autor-cititor, a cuvântului poetic ca material estetic.

Opera, specifică **modernismului**, se definește prin ineditul metaforei, ambiguitatea limbajului, cultivarea esteticii uratului, sensibilitatea artistică nouă care creează resurse surprinzătoare ale lirismului, sintaxa poetică atipică și reformarea unităților strofice.

Tema poeziei este **arta**, relația poetului cu universul cuvintelor și cu strămoșii săi, cărora le datorează condiția sa de artist. “Testamentul” lui Arghezi este adresat unui fiu spiritual căruia îi este lăsată drept moștenire “**cartea**”. În text, aceasta reprezintă o “treaptă”, deci o etapă necesară evoluției spirituale. Nu întâmplător, substantivul “bunuri” cu sens concret (avere, bogăție) este pus în legătura cu substantivul “carte”, ca valoare spirituală, perenă, așadar mai prețioasă.

Ambiguitatea modernistă se reflectă încă din **titlu**, prin faptul ca autorul transformă denotativul în conotativ și valorifică sensuri multiple termenului “testament”. Ca substantiv comun, titlul denumește un document juridic, privat referitor la dorințele ce se vor îndeplinite după moarte. Arghezi reconfigurează

sensul, care se orientează către zestrea spirituală lăsată urmașilor. Ca substantiv propriu, termenul titlu se corelează cu cele două părți ale bibliei: Vechiul și Noul Testament, astfel încât la nivelul semnificațiilor, titlul denotă sacralitatea creației și surprinde o nouă viziunea asupra acesteia.

Discursul liric este amplu, fiind organizat sub forma unui **monolog adresat** unui simbolic “fiu”, care poate fi atât un discipol în ordinea artei, un poet din generația următoare, cât și cititorul, cu care eul creator inițiază o comunicare “paternă” deschisă și empatică. **Lirismul de tip subiectiv** se realizează prin formele verbale și pronominale la persoana I: ““să schimbăm”, “am ivit”, “am prefăcut”, “făcui”, “mei”, “mea” surprinzând totodată și efortul creator.

Din punct de vedere structural, imaginatul poetic arghezian se organizează în **5 strofe**, cu număr inegal de versuri, încălcarea regulilor prozodice fiind o particularitate a modernismului. **Prima strofă** presupune abordarea directă către cititor, prin incipitul care deschide **comunicarea între generații** și stabilește rolul poetului și al creației sale: “Nu-ți voi lăsa drept bunuri, după moarte/ Decât un nume, adunat pe-o carte”. Metafora “seara răzvrătită” evocă trecutul zbuciumat al strămoșilor iar enumerația “răpi și gropi adânci” surprinde drumul dificil al cunoașterii, parcurs de la o generație la alta. Cea de a **doua strofă** conține **îndemnul adresat generației viitoare**, pe care o responsabilizează, întrucât creația este numită “hrisovul vostru cel dintâi”, căpătând astfel valoarea unui document fundamental. Opera se sacralizează și devine un adevărat blazon spiritual. În cea de a **treia strofă**, autorul surprinde în manieră modernistă, procesul de **transformare a materialului în spiritual** prin cele 2 câmpuri semantice aferente: câmpul semantic al planului material: “sapa”, “brazda”, “vite”, “răpi”, “gropi” și planul semantic al planului spiritual: “condei”, “călimară”, “versuri”, “icoane”. În procesul de creare a unor “cuvinte potrivite”, poetul distilează și

reinventează sensurile, viziunea modernistă surprinzând cititorul prin forța imaginilor create.

În cea de-a **patra strofă**, Arghezi adaugă ideea modernistă a **transfigurării socialului în estetic**, prin faptul că durerea, revolta străbunilor sunt concentrate în poezia simbolizată prin vioară. Strofa duce în atenție conceptul modernist al **esteticii uratului**, anticipând cel de-al doilea volum al poetului, intitulat “Flori de mucigai”. Preluând ideea de la Charles Baudelaire, Arghezi consideră ca realitatea este diversă și că toate aspectele ei trebuie surprinse în actul de creație. De aceea, aspectele grotești ale existenței nu trebuie ignorate și sunt incluse în sfera de inspirație poetică. Urâtul este transformat în frumos datorită harului, meșteșugului și trudei poetului: “Făcui din zdrențe muguri și coroane./Veninul strâns l-am preschimbat în miere [...] Din bube, mucegaiuri și noroi/Iscaț-am frumuseți și prețuri noi”. **Secvența finală** evidențiază **conștiința de artist** a lui Arghezi, care știe că talentul (metafora “slova de foc”) trebuie dublat de efort și migală (“slova făurită”) pentru că opera reprezintă tocmai acest amestec desăvârșit. Rolul artistului și al poeziei sunt dezvăluite parțial, însă nu epuizate, pentru că Arghezi își asumă o ipostază umilă, reflectată în versurile finale: “Robul a scris-o, Domnul o citește/ Fără cunoaște că-n adâncul ei/ Zace mânia bunilor mei”.

Sonoritățile dure ale unui lexic colțuros, sugerând asprimea existenței și truda căutării, sunt conferite și de **elementele de prozodie**: strofele sunt inegale cu un număr variat de versuri, măsura de 9-11 silabe și ritm variabil, în funcție de intensitatea sentimentelor și de ideile exprimate, dar se conserva rima împerecheată.

În concluzie, poezia “Testament” ilustrează unitatea de concepție și viziune a lui Arghezi asupra existenței, fiind așadar o artă poetică în care poetul definește creația artistică, misiunea poetică și crezul său literar. Astfel, Poezia se încadrează

în lirica modernistă prin impunerea unor noi forme în planul creației, ambiguitatea limbajului și valorificarea esteticii urâtului.